

ԿՐԹՆԵԿՆԵՆ

ՅԻՍՈՒՍԻ ԿԵԱՆՔԻՆ ՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

(Համաբարձման օտնիմ առիթով)

«Զգործսն կասարեցի՝ գորս ետուր
ցիս զի աբարից» (ՅՈՒԷ, ԺԵ. 4):

Ամէն մարդ աշխարհ կու գայ որոշ գործ մը կատարելու: Ոմանք կը ձախողին, ուրիշներ մասամբ կը յաջողին, իսկ ոմանք ալ լիովին կ'իրականացնեն այն պաշտօնը՝ զոր Աստուած իրագործելու համար կու տայ խնայ: Երբ Յիսուս աշխարհ եկաւ, Ան ալ ունէր որոշ կոչում մը՝ զոր իրականացուց լիովին: Ի՞նչ եր Յիսուսի կոչումը: Ուրիշ բան չէր բայց եթէ փրկութեան ճամբան պատրաստել մեղաւոր մարդկութեան համար: Մարդկութիւնը ինկած էր Ադամով, բայց Յիսուս, իբրեւ երկրորդ Ադամ, անոր ձեռքէն բռնելով վեր բարձրացուց և նոյն իսկ Աստուծոյ շնորհաց դահլիճ մօտեցուց, որով հաշտութեան դիր կատարեց Աստուծոյ և մարդոց միջև:

Ան այս իսկ պատճառաւ, Յիսուս, իր երկրաւոր կեանքի վերջաւորութեան բրած քահանայապետական ազօթքին մէջ, իրաւամբ կրցաւ ըսել. «Ո՛վ Հայր, այն գործը զոր ինծի օտնի բնեցիլ» րբի, լմնեցիս: Յիսուս ճաշին վրայ իր աչքերը աշխարհի լոյսին չփակած, եօթը խօսքեր միայն արտասանեց, որոնցմէ վերջինն էր Ամէն բան կատարուեցաւ»: Այս խօսքով Յիսուս կրկին ըսել կ'ուզէր — Ո՛վ Հայր, ինծի պաշտօն մը տուած էիր աշխարհի մէջ կատարելու. դայդ կատարեցի, լմնեցի, և այն Քեզի կու գամ:

Հրեաներ Յիսուսը խաչի անարգ մահուան դատապարտելով խորհեցան թէ Անոր վրայ մեծ յաջողութեամբ մը տարին, բայց չարաշարս սխալեցան. վասնզի Անիկա երեք օրեր վերջ յարութիւն առաւ և քառասուն օրեր ետք իր աշակերտները Երուսաղէմի մօտ Զիթենեաց լեռը տանելով, անոնց առջև երկինք համարարձաւ և նստաւ իր

Հօրը աջ կողմը, յաղթապանծ և փառօք բազմօք:

Ի՞նչ էր Յիսուսի յաջողութեան գաղտնիքը: Ասիկա նկատի առնելէ առաջ կ'արժէ յիշել թէ կեանքի մը յաջողութիւնը անոր տարիներու օտնութեամբ չի չափուիր: Մէկը քսան տարի միայն կ'ապրի ու կը յաջողի, իսկ ուրիշ մը իննսուն տարիներու երկար փորձառութիւնը վայելելով հանդերձ դարձեալ անկարող կ'ըլլայ յաջողութեամբ պատկել իր ընթացքը: Յովհաննէս Մկրտիչ և Ստեփանոս Նախավկայ թէն կարճ ապրեցան, բայց իրենց կեանքը արդիւնաւոր եղաւ, մինչդեռ Մաթուսաղա 969 տարիներ ապրեցաւ, առանց յիշատակութեան արժանի բան մը ձգելու իր ետին: Նմանազէս Յիսուս քիչ ապրեցաւ մեր երկրագունդին վրայ, հազիւ 33 տարիներ, սակայն յաջողեցաւ դարձեալ և արժեցուց իր կեանքը, օգտակար դարձնելով զայն համար մարդկութեան իբրեւ փրկիչ աշխարհի:

Նոյնպէս կ'արժէ գիտնալ թէ կեանքի մը յաջողութիւնը չ'որոշուիր անոր լաւագ բերած բազմաթիւ արկածներով գործելով: Պատմութեան մէջ հանդիպած ենք երկրակաշններու, որոնք իրենց մեծազորութեամբ յաղթանակներով դողացուցած և քահանայացուցած են պահ մը իրենց ժամանակի մարդերը, բայց մեկնած են այս աշխարհէն առանց սրտի գոհունակութիւն վայելելու կամ մարդոց սրտերը իրենց գրաւելու, պատճառ դարձած ըլլալուն համար շատ մը անմեղներու արեան հեղման: Յիսուս հեռու պահեց ինքզինքը աչք չլացնող ու չունդալից բոլոր գործունէութիւններէն, որոնց հմայքը ատժամայ հանգամանք ունի միայն:

Յիսուս ուսուցիչ մըն էր, բայց իր ժամանակի մեծ ուսուցիչներուն նման գիրքեր չգրեց. երկողք մը իսկ չթողուց իր ետին: Յունաստանի փիլիսոփայներուն պէս իմաստասիրական դասախօսութիւններ ալ չտուաւ: Ո՛չ հարստութիւն ունէր, ո՛չ սուր, ո՛չ ալ զօրաւոր զաշնակիցներ. բայց և այնպէս, յաջողութիւնը իրեն հետ էր: Այո՛, Յիսուս յաջողեցաւ և արարաւոր մարդոց սրտերը իրեն գրաւեց և այսօր ալ տակաւին կը գրաւէ մեծ թափով մը: Ան շատ պարզ կեանք մը ապրեցաւ, խրթին վարդապետութիւններով բնաւ չզբաղեցաւ,

այլ մարդոց սորվեցուց միայն Աստուծոյ թագաւորութեան, Աստուծոյ հայրութեան, սիրոյ, սրբութեան և արգարութեան վերաբերեալ մի քանի պարզ սկզբունքներ, բայց ապրեցաւ խիտ յաջողակից կեանք մը:

Յիսուս խաչոր հատորներով կրօնական գիրքեր չգրեց, բայց կրօնից պատմութեան մէջ նոր էջ մը բացաւ: Աշխարհականներու նման քաղաքներ չգրաւեց, սակայն աշխարհի քաղաքակրթութիւնը յեղաշրջեց հիմնովին: Ընկերական մեծ բարեկարգիչներու պէս չունեցաւ զգործեր չկատարեց, բայց և այնպէս մարդկային ընկերութեան պատմութեան մէջ նոր գարաշրջանի մը սկիզբը դրաւ: Այժմ աշխարհի վրայ 800 միլիոնէ աւելի մարդեր իր անունով Քրիստոնեայ կը կոչուին: Իսկապէս ի՞նչ հրաշալի յաջողութիւն է այս: Չկայ կրօնի ուրիշ հիմնադիր մը որ այսքան մեծ յաջողութիւն գտած ըլլայ: Յիսուսի այս եղական յաջողութիւնը ունէր սակայն իր պատճառները՝ որոնցմէ կ'արժէ յիշել մի քանին:

Ա. — Յիսուս յաջողեցաւ իր առաքելութեան մէջ, քանզի իր բոլոր ուսուցողութիւնը կեդրոնացուցած էր ուղղակի իր կոչումին վրայ: — Յիսուս ծառայելու համար եկած էր աշխարհ, սակայն ծառայութեան և օգտակարութեան ապագիշգներ չատ էին իր առջև. այդ շատերէն միայն մէկը ընտրեց և զայն հետապնդեց՝ ամբողջ սրտով ու նուիրեալով:

Իր ժամանակի Փարիսեցիներու համայնքը բարեկարգութեան պէտք ունէր, Սագուկեցիներու կազմակերպութիւնը առաջնորդի մը կարօտը կը քաշէր, Հերովդէսեաններ, որոնք հրէից մէջ քաղաքական կուսակցութիւն մըն էին, իրենց կեանքին շիտակ ուղղութիւն տուող մէկու մը պէտքը կը զգային. հոսիներ, միւս կողմէն, ճգնաւորական խմբակ մը ըլլալով, զուրկ էին թէ՛ն հողէն արժէքներէ, բայց մարդոց ներկայութենէն հեռու կ'ապրէին: Ասոնք ևս պէտք ունէին մէկու մը՝ որ իրենց ցոյց տար կեանքը քնականոն ու շիտակ ապրելու կերպերը: Յիսուսի համար լաւ պատահութիւն էր այս խումբերէն մէկուն մէջ մտնել և գործել ու զանազան բարեկարգել: Բայց այդ բոլորը իր կողմէն դուրս ըլլալուն՝ այդպիսի քայլեր չառաւ:

Յիսուս զբաղեցաւ միմիային այն բանով՝ որուն համար աշխարհ եկած էր. այն էր՝ համայն մարդկութեան փրկելը ըլլալ, Աստուծոյ անուհման սէրը աշխարհի ծանօթացնել և մեղքի մէջ տապալակող մարդոց փրկութեան բարի լուրը աւետել: Այս բաները ընելով միաժամանակ օգնած կ'ըլլար արդէն թէ՛ այդ խմբակներուն և թէ՛ բոլորին մարդկութեան:

Արդարեւ Յիսուս չիտակ գտաւ իր կուլումը և ամբողջ կեանքը նուիրեց միայն զայն իրականացնելու համար. անկէ դուրս ուրիշ բաներով չզբաղեցաւ: Գործաւոր մը եթէ իր առօրեայ աշխատանքի տարած ծանօթէն ամէն մէկուն տարբեր այգիի մը մէջ գործէ, չի կրնար օգտակար ըլլալ ո՛չ մէկուն. բայց երբ իր բոլոր ուշադրութիւնը կեդրոնացնէ այգիներէն մէկուն վրայ միայն, կ'արդիւնաւորուի իր աշխատանքը:

Ամբողջակոցի միծ ճեղհիակ Բարբերոթ կ'ըսէ. «Նպասակակէս մը ունենալ՝ իմաստ կու տայ կեանքին: Նպասակի կը կառավարէ եւ կը սեղծէ նաեւ ոյժը»: Ուրիշ ճեղհիակ մը՝ Հօլման կը յայտարարէ. «Մանկութեան եղանկը կրնայ առանց նպասակի բոլորուի, բայց չափաճանութիւնը՝ ոչ երբեք»: Իսկ Ճոն Միլտոն, անգլիացի մեծ բանաստեղծը, կ'ըսէ. «Ունեմք միայն կրնան ծառայել, ուրեմք կարող են օգուտ եւ սպասել»: Յիսուս կրցաւ ծառայել, անոր համար որ յստակ ու մեկին նպատակ մը ունէր իր առջև, և անոր հասնելու համար տուեց բոլոր զլծուարութեանց:

Կեանքի պայքարին մէջ ամէն օր կը հանդիպինք շատ մը վրիպած մարդերու, որոնք «գործել ոչ կարեն և մօրանալ առաջնեմ», քանզի իրենց ոյժերը կը վատնեն իրենց կողմէն գտաւ ուրիշ ամէն բանի: Որեւէ նպատակ չկայ իրենց առջև և հետեւաբար զուրկ են տոկայու և սպասելու կարողութիւններէն: Կը պոռն, կը քննադատեն, լաւ եւ ըսել՝ կը խճճեն, ամէն բանի կը խառնուին, ամէն ինչ դիտողութեան նիւթ կ'ընեն, իրենց սխալին համար ուրիշները կը պախարակեն, և վերջապէս ամէն տեղ ու ամէն ատեն կը խօսին չարութեան, առանց սակայն բարձր խեղճի մը փարեկով դրականացնել զայն իրականացնել ջանալու: Այս դասակարգի մարդիկ շատ

բաներ ունին սորվելիք Պաղեստինի մեծ Վարդապետին:

Բ. — Իբրեւ Մեսիսա՝ Յիսուս ինչ որ կրճար ընել, քաւ Իր լաւագոյնը: — Այս էր ահա Անոր յաջողութեան ուրիշ մէկ գաղտնիքը: Երբ կայէն և Աբէլ նուէրներ մատուցին Աստուծոյ, Աբէլ փատարանուեցաւ իր ունեցածին լաւագոյնը զոհած ըլլալուն համար: Աւետարանի այլին երբ տաճարի գանձանակին մէջ իր լուաման ձգեց, գնահատութեան արժանացաւ որովհետեւ իր բոլոր ունեցածը տուաւ: Յիսուս ալ ոչ միայն իր լաւագոյնը ըրաւ, այլ և ըրաւ զայն շիտակ միջոցներով, ազնիւ շարժառիթներով և անշահախնդիր ոգիով:

Երբ Նա մարդոց մօտեցաւ անոնց համակրանք ցոյց տալու և բարձր խեղանքներ կատարեցին, Անոր հոգին ամէն վայրկեան պատրաստ էր զոհուելու և անոնց փրկութեան գործը ամէն կերպով ապահովելու համար: Անոր հոգին մէջ չերեցաւ ո՛չ նախանձ, ո՛չ այլաշլուռ, ո՛չ յոռտես սուլթան, ո՛չ գանգատ, ո՛չ իրարանցում և ո՛չ ալ որեւէ ձանձրոյթ իր կոչումին հանդէպ: Ան կատարեալ համբերութեամբ և յարատեւ ոգիով հետեւեցաւ իր նպատակակէտին, իր առջև բացուած պայքարի ասպարէզէն քաշելով մինչև Գողգոթա: Կեանքի գոյամարտին մէջ կորովէ զուրկ, յուսահատ, յոռտես և փոփոխափառ մարդիկ՝ կորով և կենսունակութիւն վերստանալու համար՝ Նազովրեցիին մօտենալու շատ պէտք ունի:

Գ. — Երբ Յիսուս կ'ապրէր մեր եկեղաւորւոյն վրայ, Անոր կեանքը ցերեպեպեպ էր Աստուծոյ կեանքին հետ: — Յիսուս Իր անձը նոյնացուցած էր Աստուծոյ անձին հետ: Իր գէմքը Աստուծոյ գէմքին հայելին էր: Աստուած իր վեհութեամբ և սիրոյ անհուն նութեամբը կրցած էր արտայայտուիլ Անոր մէջ: Նա առանձին չէր, ամէն գործի մէջ Հայրը Իր հետն էր և Ինքը Հօրը հետ: Յիսուս Իր ամէն ձեռնարկները իր Հօրը հետ համագործակցաբար ըրաւ: Քայլ առ քայլ կը հետեւէր Անոր կամքին, ինչ գտնարուէին որ հանգիպէր՝ կրկին կ'ազօթէր ու կ'ըսէր. «Ո՛վ Հայր, ոչ թէ Իմ կամքս՝ այլ Գոռ կամքդ ըլլայ»: Համբարձման օրը երբ երկինք բարձրացաւ՝ իրաւամբ կրցաւ նստիլ

Աստուծոյ աջ կողմը: Որովհետեւ լիութի ու կէտ առ կէտ կատարած էր այն առաքելութիւնը՝ զոր Իրեն յանձնուած էր իրագործուելու համար այս աշխարհի մէջ:

Մենք շատ անգամ չենք յաջողիր այս կեանքի մէջ, անոր համար որ մեր կոչումն էր զուրս, մեր կեանքի նպատակն տարբեր, երկրորդական հարցերով կը զբաղինք և աշխարհի անցաւոր արժէքներով կը հետաքրքրուինք: Ձեռք յաջողի՝ որովհետեւ մեր կեանքի նպատակին, մեր կոչումին բոլոր սրտով չենք փափիր. կէս սրտով միայն կ'ընենք այն բաները՝ որոնք մեր յաւիտենական ճակատագրին հետ սերտ կապ ունին: Կէս սրտով կատարուած գործերը յաճախ ձախողութեամբ կը վերջանան: Երբեմն ալ մեր ձախողանքին պատճառը այն է որ մեր ձեռնարկները Աստուծոյ մէջ չենք սկսիր և Անոր առաջնորդութեան վստահելով չենք շարունակիր յարատեւօրէն մինչև վերջը: Ուրիշ խօսքով, զԱստուած մեր կեանքի ծրագրէն զուրս կը թողուք, հետեւաբար մեր կեանքը Աստուծոյ կեանքին հետ ներգաշնակ չ'ընթանար և կը վրիպինք:

Ինչո՞ւ մեզմէ շատեր այսօր մտքի անհզորութենէ, սրտի խաղաղութենէ և հոգիի երջանկութենէ զուրկ են. որովհետեւ Աստուծոյ հետ չեն ապրիր և Անոր գործակցութիւնը չեն վայելիր: Ինչո՞ւ շատ շատ մը ազգեր ու երկիրներ իրարու հետ համեմատելի չեն ապրիր. քանզի աշխարհ առանց Քրիստոսի է և Քրիստոսի ոգին չի տիրապետեր ամէն տեղ:

Անոնք որոնք յաջողելու համար կը վստահին միայն իրենց ունեցած հարստութեան, բազուկի ոյժին, մտքի կարողութեան և կամ բարեկամներու աջակցութեան, և զԱստուած մէկդի կը վտարեն իրենց գործի ասպարէզէն, սորվելիք շատ բաներ ունին Յիսուսի կեանքէն, եթէ իրական յաջողութեամբ պատրաստուի կը բաղձան:

Եթէ Յիսուս Գողգոթայի խաչին վրայ մեր մեղքերուն համար մեռնիլ յանձն չառնէր, երեք օրեր վերջը յարութեան հրաշափառ գէպքը չէր պատահիր: Եթէ յարութեան գէպքը չպատահէր, համբարձումը տեղի չէր ունենար և Յիսուս ներքին գո-

